

[Edith Holm]

selv at lave flere forbrugsgoder, så forbruget af dyre færdigvarer blev dæmpet.

En norsk personalechef, som direkte har været impliceret i det norske forsøg, fremhæver ordningens fordele med færre sygedage og mere energi hos de deltidsansatte. Desuden har det vist sig, at både mænd og kvinder på deltid ikke er mindre interesserede og engagerede i deres job end deres kolleger på fuld tid. Ved deltid gives der den enkelte mulighed for at engagere sig mere i menneskelige og samfundsmæssige problemer.

Kristeligt folkeparti vil gerne medvirke til at øge adgangen til frit at beslutte, om man vil gå på deltidsbeskæftigelse.

Alfred Hansen (DR):

Retsforbundet har tidligere slået til lyd for, at man inden for det offentlige i større udstrækning benytter sig af deltidsarbejde og delpension. Vi kunne ved denne lejlighed give udtryk for, at vi havde ønsket, det var kommet med i den efterlønsordning, man har, så man ikke bare, når man er 60 år, skal tage stilling til, om man vil arbejde fuldt og helt, eller man slet ikke vil arbejde og nøjes med at gå på efterløn.

Det er helt rigtigt efter min vurdering, som forslagsstillerne siger i begrundelsen for forslaget, at der vil være mange, som ønsker en mere lempelig nedtrapning af arbejdsindsatsen inden pensionsalderen. Det er noget, vi kan tage op ved en anden lejlighed, hvor vi måske skal til at se på en revision af efterlønsordningen. I hvert fald inden for det offentlige bør det være helt klart, at det stive arbejdsmarkedssystem, vi har, bør blødgøres på den måde, at man viser mere fleksibilitet over for mulighederne med hensyn til deltidsarbejde.

Vi kan fuldt ud tilslutte os det liberale initiativ, der er taget her, i ordets bedste betydning, som stiler efter et individorienteret samfund, hvor det er det enkelte menneske, der selv skal træffe afgørelsen, om man ønsker at arbejde fuldtid eller deltid. Derfor er det naturligvis forkert, når hr. Tyroll ser på forslaget med meget stor skepsis, idet han mener, det er fremsat for at tækkes arbejdsgiverne. Det er for at tilgodese arbejdstagerne, dette forslag er kommet på bordet, og det er ud fra det synspunkt, vi ønsker at støtte det. Det tilgodeser arbejdstageren, idet arbejdsta-

geren selv kan bestemme, om han eller hun vil arbejde på fuldtid eller på deltid. Der er jo ikke tale om, at man vil tvinge arbejdstageren til at arbejde 3, 4, 6 eller 7 eller et andet antal timer om dagen. Der er tale om, at det skal være praktisk muligt at vælge en anden arbejds længde end netop de 8 timer, som aftales ved overenskomstforhandlingerne.

Jeg mener også, at hr. Tyroll skyder ved siden af, når han siger, at det bare er for at få nedslidt arbejdstagerne på et tidligere tidspunkt. I dag er det desværre sådan, at mange arbejdstagere bliver nedslidt på et alt for tidligt tidspunkt – jeg så selvfølgelig gerne, at vi havde et samfund, hvor ingen risikerede at blive nedslidt – netop fordi man ikke har den fleksibilitet på arbejdsmarkedet, som dette forslag tilsigter. Mange af dem, der i dag må konstatere, at de er i færd med at blive nedslidt, ville måske have kunnet undgå denne nedslidning, hvis man havde haft større mulighed for selv at bestemme, hvor mange timer man ville arbejde. Jeg synes også, vi må se på – i hvert fald for den ældre samfundsgruppes vedkommende – supplerende pension til at fylde op i den periode, hvor man altså ikke ønsker at stille sin arbejdskraft til rådighed.

Vi har som sagt stor sympati for forslaget, men vil dog gøre den bemærkning til den sidste del af forslaget – som også fru Grethe Fenger Møller var inde på – at når det drejer sig om kollektive overenskomster og det private arbejdsmarked, er det nok lidt vanskeligere at realisere forslaget. Vi ønsker i hvert fald ikke at forhindre kollektive overenskomster. Vi ønsker, at forhandlingsparterne, arbejdstagere og arbejdsgivere, selv forhandler sig frem til en ordning, men vi ser selvfølgelig gerne, at de finder sammen om at få en fleksibel ordning, også på det private arbejdsmarked.

Hvis det fra forslagsstillernes side er tænkt, at man skulle gribe ind og diktere overenskomster, må vi naturligvis stå af. Det skulle være forslagsstillerne bekendt, hvordan retsforbundets holdning er til disse ting. Men initiativet er godt, og jeg synes, vi bør vise – i hvert fald et flertal i folketinget – en positiv indstilling til denne liberalisering af arbejdsmarkedet, hvorved vi får gjort det lidt mere fleksibelt. Det synes jeg der i allerhøjeste grad er behov for.